

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศูนย์เด็กเล็กหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อตั้งขึ้น โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อเป็นสถานที่สำหรับดูแลเด็กก่อนวัยเรียนและเพิ่มโอกาสให้เด็กได้รับการเตรียมความพร้อมและพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณอย่างเหมาะสมตามวัย รวมทั้งเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ไม่มีผู้เลี้ยงดูลูกในช่วงกลางวัน เนื่องจากสภาพครอบครัวและสังคมที่เปลี่ยนไป จากอดีตสู่ปัจจุบันที่พ่อแม่ต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน เด็กเล็กๆ ขาดผู้ดูแล จะมีก็เพียงบางครอบครัวเท่านั้นที่มีญาติผู้ใหญ่หรือพี่เลี้ยง จึงจำเป็นที่พ่อแม่จะต้องค้นหาสถานที่ที่จะช่วยดูแลลูกให้เติบโตอย่างปลอดภัย (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ, 2555 : 23)

ศูนย์เด็กเล็กจึงเปรียบเสมือนเป็นบ้านหลังที่สองที่เด็กๆ จะได้อยู่ร่วมกับเพื่อนๆ และผู้ดูแลอย่างมีความสุข ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี เด็กก็จะมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตและสังคมดี ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาสู่วัยต่าง ๆ และเป็นคนดีมีคุณภาพของประเทศชาติ (กรมอนามัย, 2549 : 12) เนื่องจากการพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา จนถึง 5 ปี 11 เดือน 29 วัน ซึ่งถือเป็นระยะสำคัญที่สุดที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของการวางรากฐานการพัฒนาความเจริญเติบโตในทุกด้าน (สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม, 2550 : 42) การพัฒนาเด็กปฐมวัย จึงถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เพราะเป็นการลงทุนที่น้อยกว่าค่าใช้จ่ายในการตามแก้ปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้นเพราะความไม่มีคุณภาพของประชากรในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2555 : 11)

ส่วนราชการต่าง ๆ ที่ดำเนินการจัดตั้งสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 7,520 แห่ง กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (ปัจจุบันอยู่ในกระทรวงวัฒนธรรม) ดำเนินการในวัด/มัสยิด เรียกว่า ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด จำนวน 4,155 แห่ง และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) ดำเนินการในโรงเรียน เรียกว่า การจัดการศึกษาอนุบาล 3 ขวบ จำนวน 2,651 แห่ง รวมทั้งสิ้น 14,326 แห่ง

ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการต่าง ๆ และที่จัดตั้งเอง ดังนั้นมาตรฐานการดำเนินงานและบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความแตกต่างหลากหลาย ทั้งในด้าน โครงสร้าง อาคารสถานที่และการบริหารงาน

อีกทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทรับผิดชอบการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งรวมถึงการจัดการศึกษาด้วยและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาก็ได้บัญญัติไว้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดก็ได้ตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบกับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดให้การศึกษาปฐมวัยหรือก่อนประถมศึกษาเป็นหน้าที่ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเป็นกระจายโอกาสให้ประชาชนได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเด็กวัย 3-5 ปี ให้มีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อส่งเสริมศักยภาพในการศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาเช่นเดียวกัน แต่ก็มีโครงสร้างการบริหารงานและความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชนบริหารงานโดยคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้ปกครอง/ผู้นำท้องถิ่น ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด บริหารโดยคณะกรรมการบริหารศูนย์อบรมก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิด ประกอบด้วย ผู้แทนครูผู้สอน ผู้แทนครูพี่เลี้ยง ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีเจ้าอาวาส/อิหม่าม เป็นประธาน และการจัดการศึกษาอนุบาล 3 ขวบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) บริหารงาน โดยผู้บริหารโรงเรียน

สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาในปฐมวัยยังมีปัญหามากมาย โดยเฉพาะศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งในปีการศึกษา 2556 กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอความคิดเกี่ยวกับปัญหาในส่วนของจัดการศึกษาปฐมวัยแจ้งต่อสถานศึกษาในสังกัดว่า สถานเลี้ยงเด็กและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยจัดระบบการเลี้ยงดูยังไม่เหมาะสม ใช้กฎระเบียบบังคับเด็กเป็นการขัดขวางพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของเด็ก มีการสอนหนังสือและให้การบ้านมากมาย ทำให้เด็กเครียดและไม่มีเวลาว่างเล่นตามประสาเด็กส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพของเด็กในอนาคต

การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาทุกชนิดจะสำเร็จด้วยดีขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้เรียน การจัดการสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พฤติกรรม นิยัยความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของเด็ก ครู และทุกคนในศูนย์เด็กเล็กต้องมีความสัมพันธ์อย่างมากในการจัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะปลอดภัย เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพจิตและอารมณ์ ให้มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

อย่างมีความสุข สภาพแวดล้อมที่ดียังส่งผลต่อการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพในด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคมอย่างสมดุล โดยเฉพาะด้านสังคม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องส่งเสริมให้จัดกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดอาคารสถานที่ถือเป็นการจัดสภาพและบรรยากาศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีความสวยงาม สะอาด มีสภาพแวดล้อมที่ดีเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กเล็กได้เรียนอย่างมีความสุข มุ่งเน้นการเรียนการสอนตามธรรมชาติให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริงและปลูกฝังเรื่องความสะอาด ความมีวินัย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักสามัคคี รวมทั้งการจัดให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความร่มรื่น มีต้นไม้ แหล่งน้ำ ไร่นา ไร่ผลไม้

จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อบริการสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 โดยได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยและดำเนินการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยเอง ซึ่งได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ คือ กรมพัฒนาชุมชน กรมการศาสนา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) รวมทั้งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นเอง เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 166 แห่ง มีวิธีการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่แตกต่างกันไปตามสภาพบริบทพื้นที่ ซึ่งดำเนินการปฏิบัติภายใต้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกัน อีกทั้งนโยบายในการจัดการศึกษาของผู้บริหารแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน และด้านอาคารสถานที่ การจัดสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปรับปรุงพัฒนามากน้อยเพียงใด เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสถานที่ตั้งต่างกัน เช่น ตั้งอยู่ในวัดบ้าง ตั้งอยู่ในโรงเรียน และตั้งในที่สาธารณะของหมู่บ้าน ซึ่งในการศึกษาจะทำให้ได้ข้อมูลที่ต้องการในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของประชาชนในการให้ความไว้วางใจ สร้างความเชื่อมั่นในการนำบุตรหลานมาเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นงานที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของเด็กให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กันไป ซึ่งกรมส่งเสริมได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ปฏิบัติตาม ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในตำแหน่งนักวิชาการศึกษา ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนา

เด็กเล็ก จึงได้ศึกษาปัจจัยการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ตลอดจนแก้ปัญหาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นข้อเสนอแนะให้ทางคณะผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี ได้นำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารการศึกษาของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดเพชรบุรี

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดเพชรบุรี
2. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/รักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปลัดอบต./เทศบาล และครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 166 แห่ง ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/รักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 166 คน ปลัดอบต./เทศบาล จำนวน 79 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 204 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 449 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ประชากรประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/รักษากรหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 166 คน ปลัด อบต./เทศบาล จำนวน 79 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 128 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 373 คน โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น

ในการศึกษาปัจจัยการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดเพชรบุรี ได้รวบรวมแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำปัจจัยบางส่วนของหลักการบริหาร 4M นำมากำหนดเป็นปัจจัยการบริหารการศึกษาจาก บุญเยี่ยม จิตรดอน (2533 : 15 อ้างถึงใน จรรยา ชินสี, 2552 : 8-12) กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 41) หมวด 4; พิทยาภรณ์ มานะจตุติ (2549 : 103-104); กุลยา ตันติผลาชีวะ (2549 : 16); กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 13-16) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ดังนี้ 1) สภาพแวดล้อม 2) บุคลากร 3) อาคารสถานที่ และ 4) สื่อการเรียนการสอน

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

คุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องนำมาใช้เพื่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ได้แก่

สภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสภาพภูมิทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กลักษณะทางกายภาพภายในห้องเรียน รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนที่ครอบคลุมส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กได้แก่ สนามเด็กเล่น เครื่องเล่นสนาม ห้องน้ำ

บุคลากร หมายถึง บุคลากรที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น จะต้องมีคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดการศึกษา อบรม เลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กเล็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ

อาคารสถานที่ หมายถึง การก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคาร สถานที่ และจัดภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในอาคาร และภายนอกอาคารต้องคำนึงถึงความมั่นคง แข็งแรง ถูกสุขลักษณะ มีความเหมาะสมและปลอดภัยแก่เด็กเล็ก ตลอดจนการส่งเสริมสุขภาพ ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดบรรยากาศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องส้วม สนามเด็กเล่น ถนนหนทาง

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ให้เด็กได้เล่น ได้สัมผัสเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ซึ่งทางผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตอบสนองต่อความต้องการกับวุฒิภาวะของเด็ก

คุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัย หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กที่มีความพึงพอใจ ต่อสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง มีปัจจัยด้านวัตถุที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีความพร้อมที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคมสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ และอารมณ์ อันจะนำไปสู่ความสามารถดำเนินชีวิต ในสังคมได้เป็นอย่างดีมีความสุข การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัย

ด้านร่างกาย หมายถึง การที่เด็กเล็กมีร่างกายเจริญเติบโตที่สมบูรณ์แข็งแรงมีความสุขสบาย ไม่มีความเจ็บป่วย มีการออกกำลังกายและเล่นกีฬา มีความสามารถในการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ได้คล่องแคล่วการได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และครบ 5 หมู่ มีการนอนหลับและพักผ่อน อย่างเพียงพอ

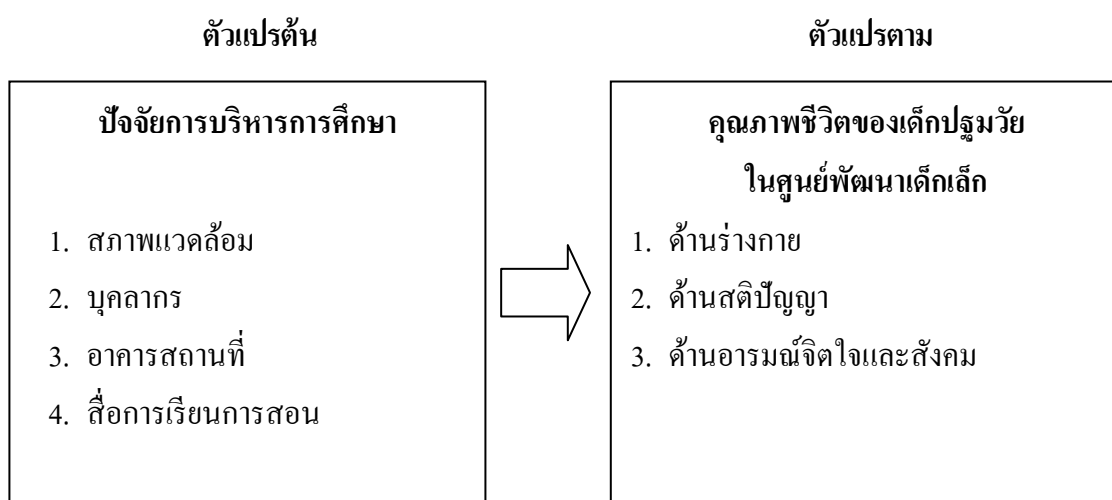
ด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการใช้กระบวนการเรียนรู้ มีประสาทสัมผัสที่ดี มีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษา มีความพร้อมในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน

ด้านอารมณ์จิตใจและสังคม หมายถึง ความสามารถที่จะช่วยตัวเองได้ตามวัย ความรู้สึกที่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น ความร่าเริงแจ่มใส มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนให้การศึกษแก่เด็กที่มีอายุระหว่าง 2 - 5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดเพชรบุรี ได้รวบรวมแนวคิดการบริหารจัดการศึกษา 4M ในระดับการศึกษาปฐมวัย และคุณภาพชีวิตของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามหลักการจัดการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2555) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นำผลการศึกษาไปใช้ ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของจังหวัดเพชรบุรี
2. ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนต่อไป